

ת"פ 47962/01/11 - מס הכנסה חקירות ירושלים נגד נתיבים גיא בע"מ, מנשה שאזו

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 47962-01-11 מס הכנסה חקירות ירושלים נ'
גיא בע"מ ואח'
בפני כב' השופטת חנה מרים לומפ
המאשימה
נגד
הנאשמים
1. נתיבים גיא בע"מ
2. מנשה שאזו

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד עורווה חוסיין

נאשם מס' 2 וב"כ עו"ד דוד פאל - מטעם הסנגוריה הציבורית

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע ביום 4.2.13, על פי הודאתו בשש עבירות לפי סעיף 216(4) ובשלוש עבירות לפי סעיף 244א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961 (להלן: הפקודה). על פי עובדות כתב האישום המתוקן הנאשם שימש כמנהל פעיל של חברה (הנאשמת) אשר עסקה בעבודות עפר. בין השנים 2007 ועד 2009 החברה לא הגישה דוחות כנדרש והנאשם לא נקט בכל האמצעים הסבירים למניעת העבירה. כמו כן בין השנים 2007 ועד 2009 לא הגיש הנאשם דיווח על הכנסותיו.

תסקיר שירות מבחן

2. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 48 נשוי ואב לשלושה ילדים ועובד כיועץ בנייה ומנהל עבודה בחברת בניה. הנאשם גדל במשפחה מתפקדת ונורמטיבית, השלים עשר שנות לימוד ועד לגיוסו עבד בעבודות מזדמנות. בגיל המתאים התגייס לצה"ל ושירת שירות חלקי, על רקע אי התאמה. לאחר שחרורו החל לעסוק בעבודות שונות בתחום הבניין ובשנת 2006 פתח עסק עצמאי ובשל הדרדרות במצבו הרפואי ספג הפסדים כספיים גבוהים, תפקודו בעסק היה לקוי והדבר אף הוביל לביצוע העבירות שכן הנאשם אף התקשה לשלם לרואה החשבון כדי שישלים את הגשת הדוחות. הנאשם הוכרז כפושט רגל ביום 7.5.12 וכיום משלם את חובותיו בתשלומים חודשיים סדורים.

3. קצינת המבחן מסרה כי לנאשם עבר פלילי לרבות הרשעה קודמת בעבירה דומה משנת 1997, אולם המאשימה לא הגישה גיליון הרשעות קודמות ולא התייחסה לעניין, כך שלא נתתי משקל לעניין זה.

עמוד 1

4. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם לקח אחריות לביצוע העבירות, אולם הדגיש כי לא היתה לו כל כוונה פלילית במעשיו. קצינת המבחן המליצה כי בשל מצבו הרפואי המורכב של הנאשם יוטל עליו עונש של של"צ בהיקף נרחב של 250 שעות וכן מאסר על תנאי.

5. הנאשם נמצא מתאים לבצע עונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות.

טיעוני ב"כ הצדדים והנאשם

6. ב"כ המאשימה עתרה למתחם של בין 4-8 חודשי מאסר בשל כל עבירה של אי הגשת דוחות של החברה ובין חודשים ועד ל-8 חודשי מאסר בשל כל עבירה של אי הגשת דוחות אישיים.

המאשימה עתרה להטלת עונש כולל של בין 12 ל-18 חודשי מאסר וכן להטלת קנס בסכום שבין 8,500 ועד 29,000 ₪. עוד בקשה המאשימה להטיל על הנאשם התחייבות וכן להטיל על הנאשמת קנס.

7. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת העבירות וציינה כי הנאשמים יצרו פגיעה באינטרס הציבורי ובקופת המדינה וגרמו לתחושה של אי צדק וחוסר שוויון בפני החוק. אשר למידת הפגיעה בערך החברתי, טענה ב"כ המאשימה כי בהעדר הגשת דוחות לא ניתן לכמת את הנזק הרב והפגיעה המשמעותית בקופת המדינה שכן בפני פקיד השומה אין את הנתונים הנדרשים לשם עריכת שומת אמת, משום שהנאשם לא הגיש את דוחותיו. ב"כ המאשימה הוסיפה וציינה כי גם אם יטען הנאשם שלו היו מוגשים הדוחות הרי שהם היו מצביעים על הפסדים, אין לקבל טענה זו, שכן הפסיקה קובעת כי הנישום אינו פקיד שומה ואינו יכול לקבוע זאת. כמו כן הדגישה ב"כ המאשימה את ריבוי העבירות וכי הן בוצעו במשך שלוש שנים.

8. אשר למצבו הרפואי של הנאשם טענה ב"כ המאשימה כי בתי המשפט הטילו מאסרים בפועל על נאשמים חולים במחלות שונות, וזאת לאור האפשרות לקבלת טיפול רפואי הולם במסגרת שירות בתי הסוהר. כמו כן ציינה כי הנאשם ביצע את העבירות שעה שהיה חולה.

9. ב"כ הנאשם מסר כי הדוחות לא הוגשו ולא ניתן היה להגישם בשל מחלוקת עם רואה החשבון של הנאשם, וכי עקב מצבו הכלכלי של הנאשם הוא לא יכול היה לשלם לאדם אחר שיעשה כן. ב"כ הנאשם הדגיש כי לו היה באפשרותו של הנאשם להגיש את הדוחות הרי, שהמאשימה היתה מסתפקת בקנס מינהלי ומוחקת את כתב האישום. לדבריו לו היו לנאשם בין 20 - 30 אלף ₪ הוא לא היה עומד לדין.

10. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את מצבו הרפואי הקשה של הנאשם, מצב קשה הנמשך שנים רבות שבעקבותיו קרסו עסקיו והוא הגיע למצב של פשיטת רגל. ב"כ הנאשם הציג מסמכים רפואיים משנת 2004 ועד לשנת 2013 המצביעים על בעיות הלב מהם סובל הנאשם מהם עולה כי יש סכנה להחמרה במצבו אם יגיע לסביבה לא מוכרת או מאיימת. עוד הציג ב"כ הנאשם מסמכים בדבר מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, לנאשם חובות הנעמדים בלמעלה ממיליון וחצי שקלים הוא הוכרז כפושט רגל ומשלם בכל חודש סך של 3,000 ₪. הנאשם הוא המפרנס

העיקרי של בני משפחתו ואשתו משתכרת סך של כ-3,000 ₪ בחודש.

11. אשר לנסיבות ביצוע העבירה טען ב"כ הנאשם כי לא נגרם לאוצר המדינה כל נזק בפועל שכן החברה הייתה בהפסדים.

12. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בכך שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, למד את הלקח, משלם מידי יום ביום מזה 10 שנים על המערבולת שהוא נכנס אליה. ב"כ הנאשם אף הצהיר כי הנאשם מוכן לשלם את חובו אם יוטל עליו עונש בו יש פתח תקווה וביקש להטיל על הנאשם עונש של "צ" או למצער מאסר שירוצה בעבודות שירות, וציין כי המאשימה לא התנגדה לדחיית הדין כדי שהממונה ימצא לנאשם מקום המתאים למגבלותיו הרפואיות.

13. הנאשם בדברו האחרון מסר כי לקה בליבו לפני כעשר שנים. הוא סבר כי התאושש אולם בשל הלחץ בעבודה קיבל התקף לב. הנאשם מסר כי "רדף" אחרי הרואה חשבון שילם לו חלק מהסכום שדרש, ומאחר שהיה בפשיטת רגל לא היה יכול לשלם יותר. הנאשם מסר כי הוא משתכר בדוחק למחייתו ומפרנס את שלושת ילדיו. הנאשם לקח אחריות מלאה למעשיו, התחרט עליהם וביקש להמשיך ולפרנס את בני משפחתו.

מתחם העונש ההולם

14. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. במקרה שבפני, הערך החברתי אשר נפגע הוא השוויון בנטל המס. כאשר אדם אינו משלם את חובו על פי החוק ומשתמט מתשלום, המשמעות הכלכלית של המעשה היא שציבור משלמי המיסים נדרש לשלם מס נוסף ונפגעת יכולתה של המדינה לספק שירותים ראויים לאזרח מכאן שהעלמת מיסים גורמת נזק כלכלי כבד למשק ולמדינה. בהעדר מסירת דוחות לא יכולות רשויות המס לבדוק מה גובה המס לתשלום, ולו היו נוהגים כך כל משלמי המיסים הדבר היה עלול להוביל לקריסת כלכלת המדינה, כך שיש לגנות את מעשיו של הנאשם.

15. בקביעת מתחם הקנס ההולם, על בית המשפט לקחת בחשבון הן את הוראת סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), שהינה הוראה כללית אשר מנחה את בית המשפט בעת קביעת העונש ההולם ולהתייחס לחומרת העבירה שבוצעה בהתאם לעקרון ההלימה, והן את הוראת סעיף 40ח המהווה הוראה ספציפית בעת הטלת עונש של קנס, אשר קובעת כי בעת קביעת מתחם הקנס ההולם, יתחשב בית המשפט במצבו הכלכלי של הנאשם, היינו, כי במתחמי הקנס יכול ויהיו מתחמים שונים לנאשמים שונים שביצעו את אותו מעשה עבירה, וזאת בהתאם למצבו הכלכלי של כל אחד מהם. יחד עם זאת יש לקחת בחשבון גם את הכלל שנקבע ברע"פ 977/13 **משה אודיזי נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 20.2.13), לפיו בעבירות מס, מצב כלכלי קשה של נאשם, איננו יכול להוות שיקול מספיק להקלה בעונש (פסקה 8 לפסק הדין).

16. בעת קביעת מתחם העונש ההולם התחשבתי בכך שהעבירות בוצעו במשך 3 שנים וכי מדובר בשש עבירות לפי סעיף 216 לפקודה, כאשר העונש המקסימאלי בכל אחת מהעבירות הוא שנת מאסר, קרי מדובר בעבירת מס

במדרג חומרה נמוך. כמו כן התחשבתי בנסיבות שהובילו לביצוע העבירה שאף הן מקלות, שכן הן נובעות ממצבו הרפואי הקשה של הנאשם ולא מתוך רצון להעלים הכנסות, שכן הנאשם היה מצוי בקשיים כלכליים באותה עת והחברה היתה בהפסדים. מכאן עולה כי הנאשם לא גרם בפועל נזק לקופת המדינה. עוד אציין כי המאשימה לא מסרה בכתב האישום כל התייחסות למחזורי החברה ולא מסרה כל נתונים כספיים בעניין בעת הטיעונים לעונש.

17. מדיניות הענישה הנוהגת:

ע"פ (חיפה) 332/95 **אייזנקוט נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.9.95) שם התערב בית המשפט המחוזי ומצא להטיל על המערער, אשר הורשע בבית משפט השלום 59 עבירות לפי סעיף 219 לפקודה קנס בסך ₪ 25,000 בנוסף לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על תנאי אשר נגזרו עליו בבית משפט קמא.

עפ"ג (מרכז—לוד) 12361-02-13 **מדינת ישראל נ' יוסף סעדון**, שם הותיר בית המשפט המחוזי קנס בסכום 30,000 ₪ שהוטל על המערער שהורשע ב-25 אישומים של אי הגשת דוחות ואי העברת ניכויים. בית משפט המחוזי לא התערב בגובה הקנס זאת בשים לב לכך שהמערער נדון לעונש מאסר של 18 חודשי מאסר בגין העבירות בהם הורשע ועוד 6 חודשי מאסר במצטבר בגין הפעלת תנאי.

ת"פ (שלום חיפה) 3356/03 **מדינת ישראל נ' ג.ש. תעשיות קרמיקה בע"מ ואח'** (מיום 6/7/08), שם הורשע מנהל חברה בהסדר טיעון ב-9 עבירות לפי סעיף 219 לפקודה. בית המשפט כיבד את ההסדר וגזר על מנהל החברה חודשיים מאסר בפועל וקנס בסך ₪ 5,500 או 55 ימי מאסר תמורתו.

ת"פ (שלום חדרה) 1040/06 **מדינת ישראל נ' אייזיק ר פיגומים ומתכת בע"מ ואח'** (מיום 29/6/08). מנהל החברה הורשע על סמך הודייתו בעבירה לפי סעיף 219 לפקודה, עבירה לפי סעיף 216(4) לפקודה ועבירות לפי סעיף 117 ו-118 לחוק מס ערך מוסף. בית המשפט התחשב בכך שנכון למתן גזר הדין הוסרו כל המחדלים והטיל על נאשם 2, מנהל החברה, מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים וקנס בסך ₪ 8,000 או 80 ימי מאסר תמורתו.

ת"פ (שלום נתניה) 5330/06 **מדינת ישראל נ' חאג' יחיא אדהם** (מיום 5.11.08). הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בשלוש עבירות לפי סעיף 216(4) לפקודה. בית המשפט התחשב בהודאת הנאשם, במצבו הכלכלי הקשה ובכך שהוסרו המחדלים והטיל על הנאשם מאסר על תנאי לתקופה של חודשיים וקנס בסך ₪ 7,500 או 60 ימי מאסר תמורתו.

(עוד ראה ת.פ. 55586-12-11, ת.פ. 7786-08, 47668-01-11, עפ"ג 32649-12-13 ו-עפ"ג 28376-10-13 בשים לב לכך שבפני מדובר בנסיבות מקלות יותר ובעבירות במדרג חומרה נמוך יותר)

18. יצוין כי בעבירות מס, הסרת מחדליו של הנאשם מהווים האלמנט של "מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה". בפסיקה נקבע כי עצם הסרת מחדלים איננה מונעת הטלת עונשי מאסר בפועל (ר' רע"פ 6095/06 **לוי נ' מדינת**

ישראל (5.11.06) ורע"פ 8507/09 **שחל נ' מדינת ישראל** (24.1.10), ובמקרים המתאימים ניתן להתחשב בהסרת המחדלים כשיקול שלא להטיל מאסר בפועל ולהסתפק בעבודות שירות (ר' רע"פ 3873/07 **בושנאק נ' מדינת ישראל** (17.10.07)). במקרה שבפני, הנאשם לא הסיר את מחדלו, כך שהוא אינו זכאי להקלה ולהתחשבות לה זכאים אלה אשר עשו מאמץ זה.

19. במקרה שבפני, הנאשם הורשע בעבירות שהעונש שלצדן הוא מאסר של שנה, כך שמדובר בעוונות במדרג חומרה נמוך יותר. מדובר בעבירות שבוצעו באותה תקופה הן במישור האישי והן כמנהל החברה. כפי שצינתי הנסיבות הספציפיות אף הן מקלות ביותר. מנגד הנאשם לא הגיש את הדוחות עד ליום זה ולא הסיר את מחדליו. מאחר שהעבירות בוצעות באותם שנים במישור האישי וכמנהל החברה, מצאתי לקבוע מתחם לכל שנת מס. לכן אני סבורה כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר קצר אשר ירוצה בעבודות שירות ועד לשישה חודשי מאסר בשל כל שנה וכן קנס שנע בין 2,000 ₪ ועד ל-12,000 ש"ח.

העונש המתאים

20. לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, שכן מדובר בעבירה שהמניעים לביצועה הם כלכליים וכמו מרבית עברייני המס אף הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי ואין די בכך כדי לעמוד בדרישות סעיף 40 ד' לחוק העונשין. לפיכך החלטתי שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן.

21. כאשר מחד התחשבתי בצורך בהרתעת הרבים, ומאידיך התחשבתי בנסיבותיו האישיות של הנאשם שהוא בן 48, אב ל-3 ילדים, שרוי בחובות כבדים, ומצבו הבריאותי אף הוא אינו שפיר, וכן התחשבתי בלקיחת האחריות של הנאשם, הבעת החרטה, ההמלצה החיובית של שירות המבחן ובחלוף הזמן המשמעותי מעת ביצוע העבירות, החלטתי להטיל על הנאשם עונש כולל כדלהלן:

א. 60 ימי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות, בבית אבות "עידן הזהב" החל מיום 29.4.14. הנאשם מוזהר כי אם לא יעמוד בתנאי עבודות השירות הוא עלול לרצות עונש של מאסר ממש.

ב. 6 חודשי מאסר, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירה לפי לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

ג. קנס בסך 12,000 ₪ או חודשיים מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב-24 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 15.7.14 ובכל ה-15 לחודש שלאחריו, לא ישולם תשלום במועדו או במלואו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

22. אשר לנאשמת, אני מטילה עליה קנס בסך 1000 ₪.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ח אדר ב תשע"ד, 20 מרץ 2014, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.